

**MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL ATODOL
(MEMORANDWM RHIF 3)**

**Y BIL DADREOLEIDDIO: DIWYGIADAU MEWN PERTHYNAS Â
PHEDOLWYR A CHYTUNDEBAU CARTREF-YSGOL**

1. Gosodir y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol hwn o dan Reol Sefydlog 29.2. Yn ôl Rheol Sefydlog 29, rhaid gosod Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol a rhaid cyflwyno Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol gerbron y Cynulliad Cenedlaethol os bydd Bil gan Senedd y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at bwrpas sy'n dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad Cenedlaethol neu sy'n newid y cymhwysedd hwnnw.
2. Cyflwynwyd y Bil Dadreoleiddio (y "Bil") yn Nhŷ'r Cyffredin ar 23 Ionawr 2014. Gellir gweld y Bil yn:

<http://services.parliament.uk/bills/2013-14/deregulation.html>

Crynodeb o'r Bil a'i Amcanion Polisi

3. Noddir y Bil gan Swyddfa'r Cabinet. Amcanion polisi Llywodraeth y DU ar gyfer y Bil yw dileu neu leihau'r beichiau rheoliadol diangen sy'n rhwystro busnesau, unigolion, gwasanaethau cyhoeddus neu'r trethdalwr neu sy'n costio arian iddynt.
4. Mae'r Bil yn cynnwys mesurau sy'n ymwneud â meysydd busnes cyffredinol a phenodol, cwmnïau ac ansolfedd, y defnydd o dir, tai, trafniadaeth, cyfathrebu, yr amgylchedd, addysg a hyfforddiant, adloniant, awdurdodau cyhoeddus a gweinyddu cyfiawnder. Mae'r Bil hefyd yn darparu ar gyfer dyletswydd ar y rhai sy'n cyflawni swyddogaethau rheoliadol a nodwyd i ystyried pa mor ddymunol yw hybu twf economaidd. At hynny, bydd y Bil yn diddymu deddfwriaeth nad yw o ddefnydd ymarferol mwyach.

Darpariaethau yn y Bil y ceisir cydsyniad yn eu cylch

Pedolwyr

5. Ceisir cydsyniad y Cynulliad i ddiwygio'r Bil Dadreoleiddio, a gyflwynwyd ar 7 Mai 2014 sy'n diwygio Rhan 1 o Atodlen 1 i Ddeddf Pedolwyr (Cofrestru) 1975 ("Deddf 1975"). Mae Deddf 1975 yn darparu ar gyfer sefydlu a gweithredu'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr.
6. Mae Rhan 1 o Atodlen 1 i Ddeddf 1975 yn darparu ar gyfer sefydlu'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr ac yn nodi nifer yr aelodau a fydd yn ffurfio'r corff hwnnw. Mae paragraff 1(f) o Atodlen 1 i Ddeddf 1975 yn galluogi nifer o gyrff i benodi aelod i'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr ac ar hyn o bryd mae'r gyrff hynny yn cynnwys y Cyngor dros Ddiwydiannau Bychain

mewn Ardaloedd Gwledig (CoSIRA). Mae CoSIRA yn gorff nad yw'n bodoli mwyach.

7. Roedd yr ymgynghoriad ynghylch diwygio'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr, ei drefniadau llywodraethu, ei strwythur a'r modd y mae'n gweithredu, a gyhoeddwyd gan Defra rhwng mis Tachwedd a mis Rhagfyr 2013 (roedd yr ymgynghoriad hwnnw yn ymwneud â Chymru, Lloegr a'r Alban) yn cynnwys cwestiwn am ddileu CoSIRA fel un o'r cyrff sy'n penodi aelodau i'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr a rhoi Lantra (Cyngor Sector Sgiliau'r DU ar gyfer Diwydiannau'r Tir a'r Amgylchedd) neu LANDEX (Colegau Amaethyddol sy'n Ymgynghoriad at Ragoriaeth) yn ei le.
8. Nododd y crynodeb o'r ymgynghoriad a gyhoeddwyd mai Lantra oedd yr olynydd mwyaf priodol i gymryd lle CoSIRA fel corff i benodi aelodau i'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr.
9. Pan gyflwynwyd y Bil Dadreoleiddio gyntaf, roedd yn cynnwys darpariaeth a oedd yn galluogi'r Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig i benodi aelod i'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr yn lle CoSIRA. Mae diwygiad i'r ddarpariaeth honno yn y Bil Dadreoleiddio bellach wedi'i gyflwyno a fydd yn cynnwys Lantra yn lle'r Ysgrifennydd Gwladol. Felly, ar ôl i'r diwygiadau arfaethedig i Ddeddf 1975 ddod i rym, bydd Lantra yn gallu penodi aelod i'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr.
10. Un arall o'r cyrff a enwir ar hyn o bryd ym mharagraff 1(f) o Atodlen 1 i Ddeddf 1975 (fel corff a all benodi aelod i'r Cyngor Cofrestru Pedolwyr) yw Clwb y Jocis (nad yw'n bodoli mwyach ychwaith). Mae'r diwygiad pellach a gyflwynwyd i Ddeddf 1975 gan y Bil Dadreoleiddio yn dileu'r cyfeiriad at "Clwb y Jocis" ac yn rhoi "Awdurdod Rasio Ceffylau Prydain" yn ei le.
11. Mae'r Bil yn ymestyn i Gymru. Mae Llywodraeth y DU yn bwriadu gwneud y diwygiadau angenrheidiol drwy'r Bil Dadreoleiddio mewn perthynas â Lloegr a, chyd a chydysyniad y Cynulliad, ymestyn y diwygiadau hynny i Gymru.
12. Nid oes unrhyw gynigion ar hyn o bryd i ddiwygio Deddf 1975 mewn ffordd sy'n rhoi swyddogaethau i Weinidogion Cymru o dan y Ddeddf honno mewn perthynas â Chymru.
13. Ym marn Llywodraeth Cymru, (i'r graddau y mae'r darpariaethau hyn yn ymwneud â Chymru) mae'r darpariaethau hyn yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Cynulliad Cenedlaethol Cymru i'r graddau y maent yn ymwneud â'r canlynol:
 - Amaethyddiaeth ac Iechyd a Lles Anifeiliaid o dan baragraff 1 o Ran 1 i Atodlen 7 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006;

- Addysg, hyfforddiant galwedigaethol, cymdeithasol a chorfforol, Hyrwyddo datblygu a chymhwysu gwybodaeth, o dan baragraff 5 o Ran 1 o Atodlen 7 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 - Cytundebau Cartref-Ysgol

14. Ceisir cydsyniad y Cynulliad i ddiwygio'r Bil Dadreoleiddio, a gyflwynwyd ar 7 Mai 2014 sy'n diddymu adrannau 110 a 111 o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 ar gyfer Cymru. Mae'r diwygiadau hynny i Ddeddf 1998 yn ei gwneud yn ofynnol i ysgolion feddu ar Gytundeb Cartref-Ysgol â rhieni a disgyblion.
15. Ar hyn o bryd, mae dyletswydd ar bob ysgol a gynhelir i fabwysiadu cytundeb cartref-ysgol a datganiad rhieni cysylltiedig. Mae'n rhaid i'r corff llywodraethu hefyd gymryd camau rhesymol i sicrhau bod y datganiad rhieni yn cael ei lofnodi gan rieni ac mae'n rhaid iddo adolygu'r cytundeb cartref-ysgol o bryd i'w gilydd. Cyn mabwysiadu'r cytundeb cartref-ysgol a'r datganiad rhieni, neu ddiwygio'r cytundeb hwnnw, mae'n rhaid i'r corff llywodraethu ymgynghori â rhieni. Mae wedi bod yn anodd gorfodi cytundebau cartref-ysgol yn ymarferol, yn arbennig o ran sicrhau bod y datganiad rhieni yn cael ei lofnodi gan bob rhiant. Mae'r broses bresennol o ymgynghori â rhieni, llunio a monitro cytundebau cartref-ysgol a chael llofnodion rhieni yn feichus i ysgolion. Mae'n ofynnol i ysgolion gymryd camau rhesymol i sicrhau bod rhieni disgyblion cofrestredig wedi llofnodi'r datganiad. Mae hynny'n rhoi baich gweinyddol ar ysgolion, am fod copïau o'r cytundeb cartref-ysgol yn aml yn cael eu hanfon at rieni er mwyn cael llofnod. At hynny, ni ellir gorfodi cytundebau cartref-ysgol. Nid yw'n ofynnol yn gyfreithiol i rieni eu llofnodi ac nid oes unrhyw gosbau am fethu â chydymffurfio â hwy.
16. Bydd y Bil Dadreoleiddio yn dileu'r gofynion deddfwriaethol hyn. Yn lle hynny, byddai ysgolion yn gweithio gyda rhieni mewn ffordd sy'n gweddu i amgylchiadau'r ysgol, ei disgyblion a'u rheini yn hytrach na defnyddio dull rhagnodedig. Bydd y diwygiad hwn yn lleihau'r baich ar ysgolion ac yn rhoi mwy o hyblygrwydd iddynt ymgysylltu â rhieni mewn ffordd sy'n gweddu orau i'r amgylchiadau yn hytrach na defnyddio dull rhagnodedig.
17. Ar y sail honno nid ystyrir bod angen darpariaethau'r cytundeb cartref-ysgol sy'n cael eu diddymu gan y diwygiad yn y Bil Dadreoleiddio mwyach ac, felly, dylai'r diddymiadau arfaethedig fod yn gymwys mewn perthynas â Chymru.
18. Mae'r cymal yn y Bil ar 'Ysgolion: lleihau beichiau' yn cyflwyno'r atodlen sy'n dwyn yr un enw. Mae'r rhan o'r Atodlen sy'n ymwneud â 'Diwygio'r cytundebau Cartref-Ysgol' yn diwygio adrannau 110 a 111 o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 sy'n ei gwneud yn ofynnol i gyfrff llywodraethu ysgolion penodol fabwysiadu cytundebau cartref-ysgol a

datganiadau rhieni cysylltiedig. Ar hyn o bryd, mae'r Bil yn darparu ar gyfer y gofyniad o dan adrannau 110 a 111 i beidio â bod yn gymwys yn Lloegr. Bydd y diwygiad newydd a gyflwynwyd i'r Bil Dadreoleiddio bellach yn darparu gofyniad i'r diwygiad beidio â bod yn gymwys yng Nghymru a Lloegr, ac mae'n darparu ar gyfer newidiadau canlyniadol i ddeddfwriaeth arall.

19. Mae'r cynnig i ddiddymu adrannau 110 a 111 o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 (ynghyd â'r diwygiadau canlyniadol angenrheidiol) a nodir yn y Bil Dadreoleiddio yn ymestyn i Gymru yn ogystal â Lloegr; yn amodol ar gydsyniad Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
20. Mae'r ddarpariaeth yn y Bil Dadreoleiddio a ddisgrifiwyd uchod yn diddymu is-adrannau 110 a 111 o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 (ac yn gwneud y diwygiadau canlyniadol angenrheidiol). Felly, nid yw'r Bil hwn yn darparu ar gyfer rhoi unrhyw bwerau i Weinidogion Cymru wneud is-ddeddfwriaeth.
21. Ym marn Llywodraeth Cymru, (i'r graddau y mae'r darpariaethau hyn yn ymwneud â Chymru) mae'r darpariaethau hyn yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Cynulliad Cenedlaethol Cymru i'r graddau y maent yn ymwneud â'r pwnc addysg a hyfforddiant o dan baragraff 5 o Ran 1, Atodlen 7 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Manteision defnyddio'r Bil hwn yn hytrach na deddfwriaeth y Cynulliad

22. Ym marn Llywodraeth Cymru, mae'n briodol ymdrin â'r darpariaethau hyn yn y Bil hwn i'r DU gan mai hwn yw'r cyfrwng deddfwriaethol mwyaf ymarferol a chymesur er mwyn galluogi i'r darpariaethau hyn fod yn gymwys mewn perthynas â Chymru. Mae'r diwygiadau arfaethedig yn rhai technegol ac anghynnenus. At hynny, mae natur gydgyssylltiedig systemau gweinyddol perthnasol Cymru a Lloegr yn golygu mai'r peth mwyaf effeithiol a phriodol yw bod darpariaethau'r Bil ar gyfer y ddwy wlad yn cael eu datblygu ar yr un pryd yn yr un offeryn deddfwriaethol.

Goblygiadau ariannol

23. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol i Lywodraeth Cymru.

Alun Davies AC
Y Gweinidog Cyfoeth Naturiol a Bwyd
Mehefin 2014